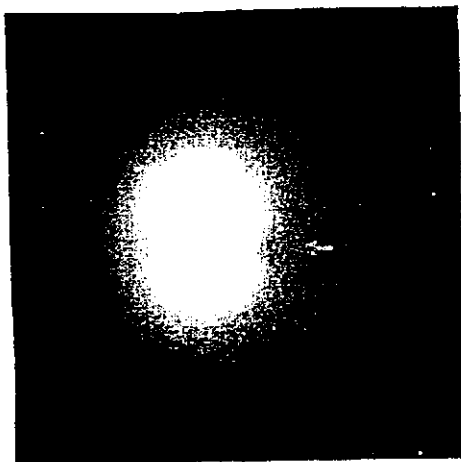

Skvrna na Uranu

Když v lednu 1986 proletěla sonda Voyager 2 v blízkosti planety Uran, vyslala záběry velmi monotónního tělesa. Nyní astronomové zjišťují, že atmosféra planety není zase tak zcela jednotvárná. Odborníci z chicagské a arizonské univerzity získali nové záběry Uranu, na kterých je patrná tmavší oblast zhruba 35 stupňů jižně od rovníku, která připomíná velkou skvrnu na Neptunu, objevenou v roce 1989 při průletu Voyageru.

Walter Wild a jeho kolegové pořídlí v květnu 1993 snímky Uranu v téměř infračervené oblasti prostřednictvím přístrojů s adaptivní optikou a jednoho ze šesti zrcadel s průměrem 1.8m, ze kterých se skládá Multiple Mirror Telescope (vícezrcadlový dalekohled) na Mount Hopkinsu v Arizoně. Aparatura kompenzovala chvění obrazu působené neklidem vzduchu a umožňovala úhlové rozlišení 0.5". Kromě již zmíněné skvrny ukazují snímky světlou oblast a nepatrný nepravidelný tmavý pás nedaleko pólu. "Příčina, proč jsme se zabývali sledováním Uranu, je, že každý tvrdí, že je fádňá a nezajímavý," říká Wild.

monitorován - možná tehdy, když Voyager proletěl kolem, byla atmosféra výjimečně v klidu." Wild také připouští, že skvrna se zde nacházela již v roce 1986 a přístroje Voyageru, které fotografovaly v oblasti viditelného světla, ji přehlédly.

Wild a jeho spolupracovníci se o svých výsledcích zmínili v cirkuláři IAU 5820 z 24.6. 1993 a vyzvali další pozorovatele, aby jim poskytlí svá pozorování. Tím by bylo možné řádně ověřit existenci skvrny a sledovat její vývoj.

Ze Sky & Telescope September 1993 přeložil
Václav Laifr.

Obsah:

- 2 Skvrna na Uranu / Václav Laifr
- 3 Staré zalednění na Marsu / Jeffrey Kargel, Robert Strom (přel. David Rajmon)
- 10 Planetární mlhoviny v zimě / Jakub Haloda
- 13 Náměty pro veřejné osvětlování / RNDr. Jan Hollan
- 14 Zatmění Slunce - Maroko 1994 / RAM
- 15 Proxima Centauri - jen prolétající ? / Václav Laifr
Ztracený Mars Observer / Radek Mašata
- 16 Astronomické přístroje 1. - Valašské Meziříčí / Jaroslav Trnka
- 17 Nový dvojitý kvasar objeven / Václav Míšek
- 19 Obloha amatérsky (únor, březen, duben) / Jiří Kubánek
- 23 2. demonstrátorský seminář ve Valašském Meziříčí / RAM